

τίτλο του «Υφηγητής στο Πανεστήμιον», κάποιος δικός μας πήρε το βιβλίο στα χέρια, το γλυκοκοίταξε και είπε στοχαστικά:

—Νά ένας σταθμός σημαντικός! Ποιος μπορεί να μου τάρνηθει πώς σε πέντε δέκα χρόνια δὲ θὰ δοῦμε σὲ βιβλίο, γραμμένο στὴ δημοτικὴ, τὸν τίτλο «καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιον»;

Δὲν πέρασαν οὔτε πέντε μῆνες καὶ νὰ πού καθηγητὴς στὸ Πανεπιστήμιον μισοβγάζει βιβλίο του στὴ δημοτικὴ καὶ μιλάει τόσο γνωστικά καὶ καλοσυνειδητά γιὰ τὴ γλώσσα.

Τὸ βιβλίο πού μᾶς ἐτοιμάζει ὁ κ. Χατζιδάκης εἶναι εἶδος ἡμερολόγιου, λέγεται «Νέα Ζωὴ» καὶ θάχει μεταφρασμένα ποιήματα, δηγήματα, μελέτες κτλ. ἀπὸ τὶς ξένες φιλολογίες. Ὁ κ. Χατζιδάκης, βλέπετε, δὲν εἶναι σχολαστικός, ἀφοῦ ἐργάζεται νὰ μᾶς διδάξει πὼς μόνο μὲ τὴν ξερὴ ἐπιστήμη δὲ γίνεται κανεὶς ἐπιστήμονας. Τέτιοι δασκάλοι ὠφελοῦνε ἀληθινὰ τὸ ἔθνος καὶ τοὺς βγάζει κανεὶς κἄτου καὶ κἄτου τὸ καπέλλο του.

ΚΑΠΙΟΣ

φίλος μᾶς γράφει πὼς πήρε τὴν περασμένη Κυριακὴ ἡ γυναίκα του τὸ «Νουμά» καὶ διέβασε τὸ «Κυριακάτικο κήρυγμα» στὰ παιδιὰ της. «Τὸ ἴδιο, μᾶς γράφει, θὰ γίνεται καὶ Κυριακὴ ἂν ὁ Νουμάς ξακολουθεῖ νὰ δημοσιεύει Κήρυγμα».

Τὸ Κήρυγμα θὰ ξακολουθήσει — τὸ ἐλπίζουμε τουλάχιστο — καὶ ἡ γυναίκα τοῦ φίλου μας φερθήκε σὰν ἀληθινὴ μάνα ἀφοῦ τόνωσε πὼς ἔτσι πρέπει νὰ δείχνεται ἡ θρησκεία στὰ παιδιὰ: ὁμορφὴ καὶ διδαχτικὴ

Ἀφοῦ στίς ἐκκλησίας οἱ ἱεροκήρυκες κοιτάζουνε μόνο πὼς νὰ φτιάχνουνε βροντερὲς ρητορικὲς κορώνες, καὶ ἀφοῦ στίς Ἀθηναϊκὲς φημερίδες ἡ θρησκεία κατάντησε πενταρολογικὸ ἀνάγνωσμα μπορεῖ νὰ περηφανεύεται ὁ «Νουμάς» πού στηλώνει αὐτὸς τὸ μόνο σεμνὸ βήμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο θάκουγεται καὶ Κυριακὴ ὁ λόγος τῆς Ἀλήθειας. Ἱεροκήρυκας καλῆτος ἀπὸ τὴ μάνα δὲν εἶναι. Καὶ νὰ πού δίνουμε σήμερα μὲ τὸ «Κυριακάτικο Κήρυγμα» τὸ μῆσο στους τέτιους ἱεροκήρυκες νὰ μορφώσουνε χριστιανικὰ μὰ κ' ἐθνικὰ τοὺς μικροὺς ἀκουστάδες τους.

ΕΠΡΕΠΕ

ἀλλάξει τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ νὰ μᾶς ξεφορτωθεῖ ὁ

κ. Πετρούλιας. Ὁ κ. Καλότυχος μένει ἀκόμα ἀκούνητος στὴ θέση του, καὶ ἂν εἶν' ἀνάγκη νὰ ξαναλλάξει τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ νὰ πάει καὶ λόγου του νάνταμῶσαι τὸ συνάδερφό του, τότε ἄς γίνει μὴ ὦρ' ἀρχύτερα καὶ αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ. Ἀλλιῶτικα, βλέπετε, στὸ Ρωμᾶϊκό δὲ γίνεται δουλιὰ παρὰ μὲ ὑπουργικὲς ἀλλαγές.

Ὅσο γιὰ τὸν κ. Φιλ. Γεωργαντζά πού πήρε τὴ θέση τοῦ Πετρούλιας, ἐνῶ μοναχὰ μποροῦμε νὰ πούμε πὼς ἔπρεπε δηλ. νὰ κυβερνιέται ἀθροῦνικὰ κ' ὄχι ρουσφετικὰ τὸ Ρωμᾶϊκό γιὰ νὰ μὴν παύεται ποτὲ ὁ Γεωργαντζάς.

ΚΥΜΑΤΑ

Μὲ τὰ φτερά τ' ἀφρόχυτα,
Τὰ δόλοσπρα ἀπλωμένα
Περνᾶτε ταξιδιόρικα
Μ' ἀνάλαφρη βοή,
Μέσ' ἀπ' τὰ καταγάλανα
Πλατιὰ πλημμυρισμένα
Νερά πού σὰς ἐγέννησαν
Μὲ τοῦ βοριά πνοή.

Καὶ νοιώθω μὲ τὴν ὄψη σας
Σὰν κάπιο παραμῦδι
Νὰ μ' ἀναβρῶζει ἀπ' ἀγνωστὴ
Καὶ μυστικὰ πηγὴ
Σὲ πονεμένα ἀφρόχρυτα
Πὼς θλιβερὰ ἐξεχύθη
Ὁ πόνο, πού σὰς γέννησε
Νεραϊδινὴ πληγὴ.

Καὶ νοιώθω ἀπὸ τὰ βάθια σας,
Σὰν εἶδος παραμῦδι,
Ν' ἀπλώνεται τριγύρω σας
Σὰ βόγγος σιὸν ἀχὸ
Τὸ ζωντανὸ παράπονο
Πὸ τὰ πλατιὰ σας σιήθη
Καὶ τὸ μικρὸ τὸ κλάμμα σας
Θωρῶ λευκὸν ἀφρό.

ΝΑΣΗΠΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

(Τῆς Μιυλῆνης)

B.

Ἔταν μὴ φερὰ μὴ πολὺ φτωγὴ γυναίκα κ' εἶχε τρεῖς κόρες. Αὐτὲς μὲ τὴ ξενοδολεϊκὴ περνοῦσαν τὸ σπίτι τους. Ἐνα βράδυ καθὼς πού συνήθιζαν καθισαν στὸ νυχτέρι κ' ἐκλωθαν μπαμπάκι. Γιὰ νὰ κλώθουν ὅμως μὲ προσοχὴ καὶ νὰ μὴ κάνουν κόμπους, ἔβαλαν στοίχημα, ὁποιανῆς κλωστή κοπῆ νὰ τὴ σφάζουν. Ἡ πιὸ μικρὴ ὅμως δὲ συμφωνοῦσε, γιατί ἐκλωθε κ' ἡ μάνα τους. Ἐκεῖ πού ἐκλωθαν κόπηκε τῆς μάνας ἡ κλωστή, κ' οἱ δύο οἱ μεγάλες ἀπορᾶσαν νὰ τὴ σφάζουν, μὰ ἡ μικρὴ δὲν τὴς ἔφινε, κ' εἶπε πὼς εἶναι ντροπὴ νὰ σφάζουν τὴ μάνα τους, καὶ τὴ συχώρεταν. Ἀρχισαν πάλι νὰ κλώθουν, μὰ κατὰ κακὴ τύχη κόπηκε πάλι τῆς μάνας ἡ κλωστή. Τότε πιά δὲν ἔκουσαν τὴ μικρὴ καὶ τὴν ἔσφαξαν. Ὑστερα τὴ μαγείρεψαν, τὴν ἔραγαν καὶ πέταξαν τὰ κόκκαλά της μέσα σ' ἕνα χάλασμα, κρυφὰ ἀπὸ τὴ μικρὴ. Καὶ τῆς εἶπαν τῆς μικρῆς πὼς τὴν ἔθαψαν. Αὐτὴ ὅμως εἶδε τί τὴν ἔκαμαν, παίρνει ἕνα καλάθι, πηγαίνει μέσα στὸ χάλασμα κα μαζεύει τὰ κόκκαλα, ὕστερα σκάπτει ἕνα λάκκο κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα καὶ τὰ θάπτει. Σαραντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες τὰ θύμιαζε. Μὴ μῆρα πού ἔλειπαν οἱ ἀδερφεὲς της κ' εἶταν μονάχη, ἔνοιξε τὸ λάκκο καὶ βρῖσκει μέσα ἕνα καρῦδι. Τὸ σπᾶνει, καὶ βρῖσκει μέσα τρεῖς φορεσιὲς κεντημένες. Ἡ μὴ εἶταν θάλασσα μὲ τὰ ψάρια, ἡ ἄλλη οὐρανὸς μὲ τ' ἄστρα, κ' ἡ ἄλλη κάμπος μὲ τὰ λουλουδιὰ. Βρῖσκει καὶ μὴ φάρσα δλόχρυση, ἕνα ζευγάρι παπούτσια χρυσά, κα μὴ κορὼνα ὄλο διαμάντι. Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες γίνονταν ἕνας γάμος καὶ πῆγαν οἱ μεγάλες ἀδερφεὲς καὶ τῆς εἶπαν νὰ πάγη κ' ἐκεῖνη. Μὰ αὐτὴ τὼν εἶπε πὼς δὲν ἔχει ὄρεξη νὰ πάγη στὸ γάμο. Σὰν ἔφυγαν οἱ ἄλλες οἱ δύο, σηκώνεται καὶ αὐτὴ, βάζει τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα, τὰ παπούτσια τὰ χρυσά καὶ τὴν κορὼνα, καθάλλικεῖ τὴ φάρσα, καὶ πηγαίνει στὴν ἐκκλησιὰ τὴν ὥραν πού γίνονταν ὁ γάμος. Μπαίνει μέσα ἀνάθει ἕνα κερί, τρελλαίνει τὸν κόσμον μὲ τὴ μορφὴ της, ὕστερα βγαίνει καὶ φεύγει. Στὴ μέση τοῦ δρόμου πού πῆγαινε στὸ σπίτι τους εἶτανε μὴ βρύση πού πότιζε τὸ βασιλόπαιδο τ' ἄλογό του. Ἐκεῖ στάθηκε, πότισε τ' ἄλογό τη

λίδη τῆς γενιᾶς μας, ἔτυχε, βλέπεις, νάσαι καὶ φοιτητῆς, ἄς εἶχε περάσει καὶ τὰ τριάντα. Παναστάτησε λοιπὸν κ' ἡ ἀφεντιὰ του ἀπὸ τοὺς πρώτους νὰ σώσει τὴ θρησκεία, ἀφοῦ εἶχε βρῖσει καὶ ἕνα ἱερό καὶ ὄσιο — νὰ σώσει τὴν πατρίδα, ἀφοῦ τὴ ντροπίαζε μὲ τὰ ζεστίπωμα φερσίματά του — νὰ σώσει τὴ γλώσσα, ἀφοῦ δέκα χρόνια φοιτητῆς καὶ οὔτε ἔνοιξε ποτὲ βιβλίο νὰ δεῖ σὲ ποιὰ γλώσσα εἶτανε γραμμένο...

Ο ΓΕΡΟ-ΣΕΒΑΣΤΟΣ (πάλι σὰν ἀπὸ μέσα του).

Ἀλήθεια μιλάς, πού κάλλιο νὰ μιλοῦσες ψέματα...

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Ὅλ' αὐτὰ βλέπεις, πατέρα, κιντυνεύανε κ' ἔπρεπε νὰ σωθεῖν, καὶ νὰ σωθοῦνε μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀφεντιὰ του καὶ ἀπὸ τοὺς ὁμοίους του. Πρῶτος λοιπὸν καὶ καλύτερος στίς βρῖσιές καὶ στίς διαδῆλωσες... πρῶτος παντοῦ, σὲ καθε μασκαρωκάμωμα... Πολεμιστῆς καὶ ἀρθρογράφος... μὲ τὴν πένα καὶ μὲ τὸ πιστόλι... Ἐγραφε τότες καὶ ἄρθρα, ὁ ἀγράμματος, ὁ παλιὰθροπος, ὅπως τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι, βρίζοντας καὶ αὐτὸς τοὺς ἀπεμολοῦντας — πού νὰ μὲ κρεμάσουνε καὶ ἂν ἤξερε τί σήμαινε ἡ λέξη — τὴ θρησκεία καὶ ἐκχυδαίζοντας τὴ γλώσσα... Τὴν καταραμένη μέρα, στίς ὀχτῶ τοῦ Νοέβρη...

Ο ΓΕΡΟ-ΣΕΒΑΣΤΟΣ (σηκώνοντας τὸ κεφάλι του πρὸς τὰ πάνω, εἶσι σὰν ἀλαφιασμένος). Παιδί μου, μὴ μοῦ τὴ θυμίζεις αὐτὴ τὴ μέρα... Μὴ μοῦ

θυμίζεις τὴ ντροπὴ τῆς πατρίδας μας... Ἄν εἶσαι πατριώτης, ἂν εἶσαι παιδί μου, ξέχασ' τη, θάφ' τηνε!.. Ἄτιμη μέρα... ἄτιμη, πού στους δρόμους τῆς Ἀθήνας σκοτώθηκε ἡ Ἀλήθεια καὶ θάφτηκε ἡ λευτεριά τῆς Σκέψης... Ἄτιμη μέρα, ἄτιμη!.. (ξανασκῦβει τὸ κεφάλι του κουρασμένα).

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ (παίρνει τὴν καρδέλα του καὶ πάει καὶ κάθεται λίγο μπροστὰ ἀπὸ τὸ τραπέζι, καταμεσὶς στὴ σιγή, ἔχοντας γυρισμένη τὴ ράχη του στὸν πατέρα του). Ἄτιμη τὴ λέω κ' ἐγώ, ἄτιμη... Αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἄτιμη μέρα πού ματοβάφτηκε μ' αἷμα ἀδερφικό ὁ δρόμος τοῦ Κοραῆ καὶ καταντροπιάστηκε ἡ πατρίδα μας, μᾶς κόπιασε τὸ βραδὶ σπίτι περήφανος καὶ καμαρωτός, γιατί ἀντραγάθησε, νὰ πάρει τὰ συχαρήκια μας. Εἶχαμ' ἀποφάει καὶ καθόμαστε δῶ κουβεντιάζοντας γιὰ τὴ μεγάλη συμφορὰ καὶ μὴ ξέροντας τί γίνεται ὁ Γιάννης. Ἐκεῖ, στὴ θέση πού καθόμουνα πολυῶρα, καθότανε ἡ δόλια ἡ μάνα, καταφαρμακωμένη ποτάμι τὰ μάτια της. Τοῦ λόγου σου, πατέρα, σὰν πεθαμένος, ἄχνα δὲν ἐβγαζες ἐγὼ φούντωνα ἀπὸ τὸ κακό μου ἡ Ἐλπίδα κοίταζε νὰ μᾶς παρηγορήσει ὅλους: ὁ Ἀντώνης, μικρούλης τότε, δὲν ἤθελε νὰ κοιμηθεῖ ἀνησυχώντας γιὰ τὸ θεῖό του. (Λίγο πιὸ ζωερά). Ἀνοίγει τότε ἡ τζαμπόρτα καὶ μπαίνει ὁ Γιάννης ἀγρι-

μένος καὶ λαχνασιασμένος. Γυρνοῦσε ἀπὸ τὸ πατριωτικὸ μακελειό. «Παιδί μου, Γιάννη μου, ἦρθες;» τονὲ ρωτᾷ χαρούμενη ἡ μάνα, σφουγγίζοντας τὰ δάκρυα της. Ἐγὼ δὲ μίλησα καθόλου ἡ Ἐλπίδα εἶπε κάπιο χωρατό. «ἦρθα, κλιστα» φώναξε μὲ περηφάνεια, «ἦρθα νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος! Τὸς φάγαμε τοὺς ἄτιμους!» Τότε λόγου σου, πού ἔβραζες, φρίνεται, ἀπὸ ὦρα δίχως νὰν τὸ δείχνεις, τὸν κοίταζες κατάματα θυμωμένη καὶ τοῦ εἶπες: «Γιὰ ποιοὺς ἄτιμους μιλάς; Ἄτιμοι εἶναι ὅσοι ντροπιάζουν τὴν πατρίδα, ὅσοι σκοτώνουν τὴν Ἀλήθεια, ὅσοι μᾶς ἀμποδίζουνε νὰ γγαλιόσουμε τὴ ζωὴ καὶ νὰ τραφήσουμε μπροστὰ. Ἄτιμοι εἶναι ὅσοι δολοφονήσανε ἀθώους πολίτες σήμερα, καὶ ἀλλοίμονο ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄτιμους αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ γιός μου!» Τότε, πατέρα, ὁ γιός σου σὲ ζύγωσε καὶ, γροθιάζοντας τὰ χέρια, σοῦ φώναξε μὲ λύσσα: «Πάρε τὰ λόγια σου πίσω, γεροζεκουτιάρη, πάρε τὰ λόγια σου πίσω, μαλλιαρέ, προδότη, πού δὲν ξέρεις τί ξερνάς!» Κ' ἐπειδὴ λόγου σου ξανάειπες τὴ λέξη «ἄτιμοι», ὁ γιός σου σήκωσε τὸ χεῖρ νὰ σὲ χτυπήσει. Ἡ Ἐλπίδα πού καθότανε σιμά σου πρόφταξε καὶ τοῦ τὸ κράτησε ἡ μάνα λιγοθύμησε καὶ σωριάστηκε καταγίς ὁ Ἀντώνης ἔβαλε τὴς φωνές: ἐγὼ χύμησα καὶ τὸν ἀρπαξὴ ἀπὸ τὸ σβέρο καὶ τοῦ λόγου σου τοῦ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΤΟ ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΣΚΟΚΟΥ

Φίλιππε «Νουμά»,

Τό φτεινό «Νεκρολόγιο» τοῦ Σκόκου δέν τό διάβασα, διάβασα ὅμως κάπιο κρηό τοῦ κ. Ξενόπουλου (γεμάτο, φυσικά, θαυμασμό καί κοίση) κι ἀπ' αὐτό εἶδα πὼς καί φέτος μερικοὶ ἀπὸ τοὺς δικούς μας συδράμικε τὸ φιλολογικὸ αὐτὸ διακονιάρη. Τί νὰ σοῦ πῶ, ξαφνιαστικὰ ἔχει λίγο, γιατί θυμάμαι πὼς πέρου ἀκόμα ὁ κ. Νεκρολόγιος, στὰ Σουριακά, νὰ πῶμε, ἔβρισε ἀδίκαντραπα καί δημοτικὰ καί δημοτικιστάδες, καί θαρροῦσα πὼς φέτος θάβγαίνε τὸ Νεκρολόγιό του γεμάτο ἀπὸ τίς νεκρολογίες του κι ἀπὸ κρηό δυὸ τριῶν ἑμοίων του μοναχ. Γελαστικὰ ὅμως, γιατί κρηό τοῦ δώσανε καί δημοτικιστάδες, καθὼς μὰς βεβαιώνει ὁ φίλιππος κ. Γρηγόριος, κ' ἔτσι, μαζί με κρηό τους, τοῦ δώσανε καί τὸ δικιωμα νὰ μὰς ξανακρηό: ἄλλη μιὰ φορά ἀκόμα.

Μπορεῖ καί νὰ γελιέμαι, μὰ μοῦ φαίνεται, φίλε «Νουμά», πὼς γὰ νὰ πᾶει μπροστὰ ὁ ἀγώνας μὰς μὰς χρειάζονται κακοὶ συγκαταίτες, μὰ πρώτα πρώτα μὰς χρειάζονται ἄνθρωποι με χαρακτήρα. Εἶναι σὲ τέτιο σημεῖο τὸ ζήτημα σήμερα, ποὶ πρέπει καθὼς πολεμοῦμαστε καί νὰ πολεοῦμε. Ὅχι χατίρια κι ἀδυναμίες. Ὅχι ὑποχώρησε στὸν ἕνα γιατί εἶναι φίλος μὰς καί στὸν ἄλλο γιατί μὰς πλερώνει καί στὸν τρίτο γιατί εἶναι φτωχὸς καί πρέπει νὰ τονε συδράμομε. Νὰ ποὶ πρέπει νὰναι τὸ σύνθημά μὰς ἄ θέλομε νὰ γίνει δουλειά.

Ὁ καημένος ὁ Ἀντρεάδης λ. γ. (πόσο χάρηκα ποὶ δέν πέθανε!) δημοσιεύει τώρα κρηό στὴν «Ἀκρόπολη» στὴν ὑπερακαθαρῶσσα γραμμικὰ. Γὰ διαβάζω καί λέω μέσα μου (μὴν τὸ πείρ, παρκαλλῶ, καί λόγου σου κανενός): «Κρηό τὸ κρηό ποὶ τοῦγραψε ὁ «Νουμάς» καί στὸ στομάχι νὰν τοῦ καθίσει ἡ ἐλεγγεία τοῦ Βρυτιερῶδη». Ποῖος τὸν ἀνάγκασε τὸν κρηόστατο Χαραλάμπε μὰς νὰν τὰ γράφει κρηό του στὴν καθαρεύουσα, κρηό ἡ ἴδια ἡ «Ἀκρόπολη» δημοσιεύει: καθε μέρα κρηό στὴ δημοτικὴ; Μήπως τοῦ Χαραλάμπε μὰς δέν τοῦ χρειάζεται αὐτὴ τὴ φράξ ἡ δημοτικὴ (ἀλλὰ Νιζβάνια, ἀλλὰ Ξενόπουλο κτλ.) καί μεταχειρίστηκε τὴν καθαρεύουσα;

κ' ἔφυγε βιαστικὴ. Πηγαίνει στὸ σπίτι, ξεντύνεται, βάζει τὰ παλιά της, καί καθίζει στὴ δουλειά. Ὑστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἔρχονται οἱ ἀδερφάδες τῆς ἀπ' τὸ γάμο καί τῆς λέγουν χωρὶς νὰ ξέρουν πὼς εἶταν αὐτὴ ποὶ πῆγε στὸ γάμο καθάλλα στὴ φάρσα. —Καθου αὐτοῦ, μπουνταλοῦ, ποὶ δέν ἔρθε νὰ δῆς μιὰ βασιλοπούλα ποὶ ἔρθε με τὰ χρυσὰ τὰ ρούχα κ' ἔλαμψε ἡ ἐκκλησιὰ σὰν μπῆκε μέσα καί τρελλάθηκε ὁ κόσμος ὅλος με τὴ μορφή της. Μὰ κείνη πάντα παραπονεμένη τοὺς λέγει: Πηγαίνετε ἑσείς καί γλεντιζετε· ἂν ζοῦτε ἡ μάνα μου θὰ πῆγαίνα κ' ἐγώ. Ὑστερ' ἀπὸ λίγες μέρες εἶταν ἕνα πανηγύρι σ' ἕνα ξωκκλήσι τοῦ χωριοῦ. Σηκώνονται πάλι αὐτές, βάζουν τὰ καλά τους τὰ ρούχα, καί πηγαίνουν. Σὰν ἔφυγαν καί πέρασε πάλι λίγη ὥρα, σηκώνεται ἡ μικρὴ, βάζει τὴ θάλασσα με τὰ ψάρια, τὴν κωρῶνα τὴ χρυσὴ καί τὰ παπούτσια, καθάλλικεῦει πάλι, καί πηγαίνει στὸ πανηγύρι. Αὐτὴ τὴ φορά εἶταν πὶὸ ἕμορφη ἀπὸ τὴν ἄλλη, κι ὁ κόσμος ἀπορούσε ποῖα νῆναι αὐτὴ ἡ τόσο ἕμορφη καί καλοντυμένη. Ὑστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα ποὶ καθίσε γὰ νὰ μὴν τὴ γνωρίσουν οἱ ἀδερφῆς τῆς, φεύγει πάλι στὸ σπίτι, ξεντύνεται, κρύφτει τὰ ρούχα της, βάζει τὰ παλιά της καί καθίζει στὴ δουλειά. Ἐρχονται πάλι οἱ ἀδερφῆς τῆς καί τῆς λέγουν: Ἐσὺ ποὶ δὲ θέλησες νῆρθης μαζί μὰς ἔχασες, γιατί ἔρθε πάλι αὐτὴ ἡ ἕμορφη ἡ βασιλοπούλα καί φοροῦσε μιὰ φορεσιὰ κ' εἶταν θάλασσα με τὰ ψάρια τοῦ δέν ἔβλεπε ἄλλη καμὶ τέτοια φούστα. Ἄν ἠθέλετε νῆρχομαι μαζί σας ἔπρεπε ν' ἀφήστε τὴ μάνα μου νὰ ζῆ. Πέρασε κάμποσος καιρὸς κ' ἔρθε τὰ Χριστοῦγεννα. Στολιστηκαν οἱ δυὸ οἱ μεγάλες κ' ἔφυγαν στὴν ἐκκλησιὰ χωρὶς νὰ τῆς μιλήσουν. Κι αὐτὴ σὰν πέρασε λίγη ὥρα νύνεται καί βάζει τὸν κάμπο με τὰ λουλούδια, ὅλα της τὰ χρυσὰ, καί φεύγει καθάλλα στὴν ἐκκλησιὰ. Ἀφοῦ μπῆκε μέσα κι ἔναψε τὸ κερί της, στάθηκε λιγάκι κ' ἔφυγε βιαστικὴ, γιατί εἶδε πὼς τὴν παρατηροῦσε πολὺ τὸ βασιλόπαιδο. Στὸ δρόμο στάθηκε στὴ βρύση ποὶ πότιζε τὸ βασιλόπαιδο τ' ἄλογό του κι ἀπ' τὴ βιά της νὰ μὴν τὴν προστάσουν ἔπεσε τὸ παπούτσι της μέσα στὴ γούρνα. Αὐτὴ γὰ νὰ μὴν ἀργήσῃ δέν κατέβηκε νὰ τὸ πάρῃ, μόνο τᾶρισε κ' ἔφυγε. Πέρασε ὕστερα τὸ βασιλόπαιδο καί στάθηκε νὰ ποτίσῃ τ' ἄλογό του. Μὰ αὐτὸ δέν ἔπινε μόνο γύριζε πίσω σὰν τρομασμένο. Κατεβαίνει τότε τὸ βασιλόπαιδο καί βλέπει στὴ γούρνα μέσα ἕνα παπούτσι δλόχρσο. Τὸ παίρνει, τὸ δίνει σ' ἕναν δούλο του καί τοῦ λέγει: Πάρε αὐτὸ τὸ παπούτσι

καί γύρισε σ' ὅλον τὸν κόσμο, καί σ' ὅποιος πόδι ταιριάσῃ νὰ μοῦ τὴ φέρῃ καί θὰ τὴν πάρω νὰ τὴ κάνω βασίλισσα. Τὸ πῆρε αὐτὸς τὸ παπούτσι κι ἔρχισε νὰ πηγαίνη σ' ὅλα τὰ σπίτια, μὰ σὲ καμιά πόδι δέν ταιριάσε, μόνο σ' ἄλλη ἔρχονταν στενὸ καί σ' ἄλλη φαρδύ. Σὰν πῆγε σ' ὅλα τὰ σπίτια, πῆγε ὕστερα καί σ' αὐτὸ ποῦταν τὰ τρία τὰ κορίτσια. Οἱ δυὸ οἱ μεγάλες με λαχτάρια τᾶβαλαν, ἴσως καί τὸν ταιριάσῃ. Ἡ μικρὴ ὅμως δὲ τᾶβαζε, γιατί ἔξερε πὼς εἶταν δικὸ της καί θὰ τῆς ταιριάσῃ. Μὰ αὐτὸς ποὶ ἐγύριζε ἐπέμενε νὰ τὸ φορέσῃ κι αὐτὴ. Οἱ μεγάλες γελοῦσαν καί τὴν περιπαίζαν. Τὸ φόρεσε λοιπὸν κι αὐτὴ τὸ παπούτσι καί τῆς ἔρθε ἴσια ἴσια! Βάζει τότε τὸν κάμπο με τὰ λουλούδια, καθάλλικεῦει στὴ φάρσα, καί πηγαίνει στὸ βασιλόπαιδο. Οἱ ἀδερφῆς τῆς σὰν εἶδαν πὼς εἶναι αὐτὴ ποὶ πῆγαίνε στὰ πανηγύρια καί δέν τὴ γνωρίζαν, μόνο θαρροῦσαν πὼς εἶναι βασιλοπούλα, πῆγαν νὰ σκάσουν ἀπὸ τὴ ζούλια τους καί δέν ἔξεραν ποὶ ἔβλεπε αὐτὰ τὰ ρούχα. Σὰν τὴν εἶδε τὸ βασιλόπαιδο τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ μορφή της. Τὴν πῆρε τότε κ' ἔκαμε μεγάλο καί πολὺ γάμο, καί σαράντα μέρες καί νύχτες ἔπαιζαν τὰ βιολιά. Τῆς ἄλλες δυὸ τίς πῆρανε δούλες μέσα τὸ παλάτι.

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Σὰν ἄροωσα τρανιάφυλλα
στολίζουνε τ' Ἀπόβραδου
τὸ νυχτικὸ κρηόβρατι.
Καί σὲ χλωμὸ παλάτι
τῶραῖο δειλινὸ
πεθαίνει μοναχό..

Σὰν μοναχὸς κι δλόπιμος
με θλίψες στὴν καρδιά
ἀργοπατῆ περήφανος
με ἔρη βασιλιά.
ὁ Ἡλιος—καί σὰ πόδια του
βουβὰ καί ἠσιωμμένα
σουρλώνουν τὰ βουνα...

Κι ἀγάλι-ἀγάλι μιὰ Κορφή,
ποῦ μέσ' τοὺς ἠσιμους γύρω
ντυμένη με πορφύρα
σιεφάνι δόξας καί φωτιᾶς
πλεγμένο μᾶνθια βυσοινιάς
περήφανα φορεῖ—
Ἄγάλι-ἀγάλι ἠσιωῶναι
τὴ δόξα ἀπιθῶναι
καί ἔρημη μοναχὴ
μουτιῶναι κ' ἡ Κορφή.

ΑΝΘΗ ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΣΣΑ

φώναζες, καί ποὶ με τὴν Ἐλπίδα τονε σπρώχνωμε ὄξω· «φύγε, καταρμῆνε, ἀπὸ τὰ μάτια μου καί νὰ μὴν ξαναγυρίσεις πιά ἐδῶ! Φύγε!» (Σιγανώτερα). Τὴ νύχτα ἔσπασε τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου σου καί σὺ κλειψε κατὶ λαχειοφόρος τῆς Ἐθνικῆς ποῦχες μέσα, ἴσαμε πέντ' ἔξη χιλιάδες δραχμῆς ἡ ἀξία τους, καί τὸ πρῶτ', δρόμο γὰ τὸ ἔξωτερικό... Πῆγε νὰ τελιοποιηθεῖ στὶς σπουδῆς του ὁ ἄθρωπος, μπορεῖ νὰ πῆγε κι ἀποσταλμένος ἐπίσημος τῆς φοιτηταρίας, νὰ φωτίσει τὴν κοινὴ γνώμη στὴν Εὐρώπη γὰ τὰ Βαγγελικά. Τώρα ἔραγε, φαίνεται, τὰ λεφτὰ του καί μετανιωσε. Ἐτσι εἶναι. Ἡ ἀπενταρία φέρνει καί τὸ μετανιωμό. Καί τοῦ λόγου σου ἔτοιμος νὰν τονε δεχτεί στὴν ἀνοιχτὴ σου ἀγκαλία. Μὰ θὰ σοῦ μιλήσω κ' ἐγὼ τώρα σὰν τὸν ἀδερφὸ τοῦ Ἄσωτου, μὴ κ' ἔτυχε νᾶμαι στ' ἀλήθεια τέτιος ἀδερφός. «Νᾶ, τόσα χρόνια σὲ δουλεύω καί ποτές μευ προσταγή σου δέν παραβῆκα, καί δὲ μοῦδωκες ποτές σου ἕμένα γίδι νὰ ξεφαντώσω με τοὺς φίλους μου· μὰ μόλις ἔρθε ὁ γίδς σου αὐτὸς ποὶ σοῦφαγε τὸ βιδὸς με πόρνε, τῶσφαιζες τὸ θρεφτὸ μωσάρι...»

Η ΕΛΠΙΔΑ (ποῦ ὦρα σιέεται στὴν πόρτα πίσω του, καί τὸν ἀκούει). Μοναχός σου μιλάς, Ἀποστόλη;

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Μπᾶ! Ἐσ' εἶσ' Ἐλπίδα;..

Μιλῶ με τὸν πατέρα...

Η ΕΛΠΙΔΑ. Σὲ καλὸ σου! Μὰ ὁ πατέρας κοιμάται ἀπὸ ὦρα! Δέν κοιτάζει;..

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Κοιμάται; Δέν τὸ κατάλαβα... Κ' ἐγὼ θαρροῦσα πὼς μ' ἀκούει.

Η ΕΛΠΙΔΑ. Καλύτερα ποὶ δὲ σ' ἔκουγε!.. Στάσου, θὰ κρυώσει σιμά στ' ἀνοιχτὸ τζάμι... (Ζυγώνει τὸ γέρο-Σεβαστὸ καί τοῦ χροδεύει ἀπαλὰ τὰ μαλλιά). Πατέρα... αἰ, πατέρα!..

Ο ΓΕΡΟ ΣΕΒΑΣΤΟΣ (μισανοίγαντας τὰ μάτια, σὰ σὲ ὄνειρο). Ἐσ' εἶσαι, Γιάννη μου; Ἐρθε, παιδί μου;

Η ΕΛΠΙΔΑ. Σήκω, πατέρα, νὰ πάμε στὴν κάμαρά σου νὰ γύρισε. Ἐθὰ κρυώσεις ἐδῶ...

Ο ΓΕΡΟ-ΣΕΒΑΣΤΟΣ. Πάμε, παιδί μου.. Κι ὁ Ἀποστόλης;

Η ΕΛΠΙΔΑ. Ὁ Ἀποστόλης βγήκε ὄξω... Εἶχε κάπια δουλιὰ...

Ο ΓΕΡΟ-ΣΕΒΑΣΤΟΣ. Ὁ καημένος! Καί τὸν πίκρανα πολὺώρα! (Φεύγει ἀκκουμπώντας στὸ μπράτσο τῆς Ἐλπίδας).

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ (πάει κι ἀνοίγει ὅλα τὰ τζαμηλιὰ. Σιγῶντας κάτου σὶν κρηό φωνάζει). Ἀντώνη!.. Ἀκουσε, Ἀντώνη!

Ο ΑΝΤΩΝΗΣ (ἀπὸ κάτου). Τί θές, πατέρα;

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Ἐρθε ὁ δάσκαλος;

Ο ΑΝΤΩΝΗΣ. Πέρασε κ' εἶπε πὼς σὲ λίγο θὰ γυρίσει.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Καλὰ! Πῆγαίνε τώρα σκολειό! (κοιτάζει τὸ ρολοῖ του). Δυὸ παρὰ δέκα ἡ ὦρα! (παίρνει ἀπὸ ἡνα τοιαυτέα μιὰ φημερίδα, ξαπλώνεται στὴν πολυθρόνα ποῦναι πιδὶ στὸ παράθυρο καί διαβάζει ἀπὸ μέσα του. Σὲ λίγο σιγολέει, ἀφίροντας τὴ φημερίδα νὰ πέσει χάμου). Πάλι διακλέεται ἡ Βουλιά! (περνᾶνε λίγες σιγιμές καί ξαναλέει ἦσυχ, κουνώντας τὸ κεφάλι του). Ἐτσι θὰ δοῦμε καμὶά μέρα ξαρονικά πὼς διακλέεται καί τὸ Κράτος!..

Η ΕΛΠΙΔΑ (ποῦ μπαίνει κείνη τὴ σιγιμή). Ἀκουσε, Ἀποστόλη...

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. Τί τρέχει πάλι;

Η ΕΛΠΙΔΑ. Ἐρθε ὁ Γιάννης!

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ (γελαστά). Καλέ, τί μοῦ λές! Αὐτὸς βρῖσκαται ἀκόμα στὸ Βουκουρέστι. Δυὸ μέρες εἶναι ποὶ πῆρε γρηόμα του ὁ πατέρας ἀπὸ καί...

Η ΕΛΠΙΔΑ. Μὰ μὲ τὸ γρηόμα ἔφυγε κι αὐτὸς γὰ δῶ. Ἐγεί δυὸ μέρες τώρα στὴν Ἀθήνα καί κρηόβεται... Καί θέλει νὰ ἰδεῖ τὸν πατέρα...

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ (γελαστά ἀκόμα, σὰ νὰ μὴν πιστεύει ὅ,τι ἀκούει). Γὰ νὰ τονε δειρε;

(Ἀκολουθεῖ)